

ÎNCHEIERE

15 martie 2017

mun. Chişinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului
Judecători

Ala Cobăneanu
Maria Ghervas, Iuliana Oprea

soluționând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către Ministerul Justiției, în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Nina Galear împotriva Ministerului Justiției cu privire la repararea prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la executare în termen rezonabil a hotărârii judecătorești,

împotriva deciziei Curții de Apel Chişinău din 19 aprilie 2016,

constată:

La 10 noiembrie 2015, Nina Galear a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției cu privire la încasarea prejudiciului material și moral pentru neexecutarea în termen rezonabil a hotărârilor judecătorești.

În motivarea acțiunii reclamanta a invocat că, este proprietara ap. 3 din mun. Chişinău, str-la 1 Caucaz nr. 21, iar Petru Ciuntu, Rodica Palamarciuc și Ana Postolachi fiind vecinii săi, având cu aceștia perete și acoperiș comun în calitate de proprietari ai apartamentului nr. 1, nr. la, nr. 4.

Menționează reclamanta că în anul 2010 aceștia au demarat lucrări de construcție capitală în vederea extinderii imobilului, astfel încât au demolat peretele și acoperișul comun, cu edificarea unui nivel și a unei mansarde, cu extindere, în lipsa unei autorizații de construcție, a expertizei tehnice, și a acordului vecinului, fapt ce a determinat apariția fisurilor la peretele comun și a condiționat apariția umidității și mucegaiului.

În vederea remedierii situației, reclamanta s-a adresat în ordine civilă și contravențională în vederea sancționării lui Petru Ciuntu, Rodica Palamarciuc și Ana Postolachi pentru edificarea construcției în lipsa autorizației de construcție, ce a cauzat afectarea gravă a locuinței sale.

Sușține reclamanta că, prin hotărârea Judecătoriei Rîșcani, mun. Chişinău din 09 august 2011, menținută prin decizia Curții de Apel Chişinău la 14 octombrie 2011, Rodica Palamarciuc a fost recunoscută vinovată în comiterea contravenției prevăzute de art. 179 Cod Contravențional, fiindu-i aplicată sancțiunea sub formă de amendă în mărime de 2 000 lei, cu demolarea construcțiilor și remedierea construcțiilor aferente în urma intervențiilor neautorizate.

Prin hotărârea Judecătoriai Rîșcani, mun. Chișinău din 12 august 2010, menținută prin decizia Curții de Apel Chișinău din 07 octombrie 2011, Ana Postolachi a fost recunoscută vinovată în comiterea contravenției prevăzute de art. 179 Cod Contravențional, fiind aplicată sancțiunea sub formă de amendă în mărime de 2 000 lei, cu demolarea construcțiilor și remedierea construcțiilor aferente în urma intervențiilor neautorizate.

Prin hotărârea Judecătoriai Rîșcani, mun. Chișinău din 09 august 2010, menținută prin decizia Curții de Apel Chișinău din 14 ianuarie 2011, Petru Ciuntu a fost recunoscut vinovat în comiterea contravenției prevăzute de art. 179 Cod Contravențional, fiind aplicată sancțiunea sub formă de amendă în mărime de 2 000 lei, cu demolarea construcțiilor și remedierea construcțiilor aferente în urma intervențiilor neautorizate.⁵

Afirmă reclamanta că, hotărârile judecătorești au servit drept documente executorii în procesele de executare gestionate de executorul judecătoresc Mocan Svetlana.

Prin încheierea nr. 137-822/2010 din 27 decembrie 2010, executorul judecătoresc Mocan Svetlana a dispus primirea și intentarea procedurii de executare nr. 4a-1060 din 12 august 2010, emis de către Judecătoria Rîșcani privind sancționarea lui Petru Ciuntu, Rodica Palamarciuc și Ana Postolachi cu demolarea construcțiilor, fiind stabilit termenul de executare benevolă de 10 zile, în baza cererii depuse de creditorul Nina Galear la 23 decembrie 2010.

Prin încheierea nr. 137/822/2010 din 07 noiembrie 2011, emisă de către executorul judecătoresc Mocan Svetlana, s-a numit executarea documentului executoriu nr. 04a-1060 din 09 august 2010 privind demolarea de către Petru Ciuntu, Rodica Palamarciuc și Ana Postolachi a construcției neautorizate cu stabilirea datei de 12 noiembrie 2011, ora 10:30.

Concretizează reclamanta că prin încheierile nr. 137d-74r/2012, 137d-73r/2012, 137d-75r/2012 din 02 octombrie 2012 executorul judecătoresc Mocan Svetlana, a stabilit o nouă dată de executare pentru 18 octombrie 2012, ora 10:30.

Dat fiind faptul că debitorii în termenii acordați nu au demolat construcția neautorizată, iar executorul judecătoresc s-a limitat doar la emiterea încheierilor privind numirea de noi date de executare, fără a întreprinde măsuri concrete de executare silită, la insistența reclamantei, manifestată prin cererea din 09 aprilie 2012 și 14 martie 2012, la 21 iunie 2012 a fost întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție în privința lui Petru Ciuntu pentru faptul refuzului în executarea documentului executoriu nr. 4a-1060/2010, în baza art. 318 alin. (1) Cod Contravențional.

Ulterior, la 21 august 2012 și 04 octombrie 2013, în privința lui Petru Ciuntu și Rodica Palamarciuc au fost întocmite procese-verbale cu privire la contravenție în baza art. 318 alin. (1) Cod Contravențional, care au fost remise instanței de judecată pentru aplicarea sancțiunii contravenționale.

Nefiind de acord cu procesele-verbale cu privire la contravenție întocmite de către executorul judecătoresc, debitorii Petru Ciuntu, Ana Postolachi și Rodica Palamarciuc le-au contestat, iar procesele contravenționale au fost încetate prin hotărârea Judecătoriai Botanica, mun. Chișinău din 01 septembrie 2014 și hotărârea Judecătoriai Ialoveni din 28 martie 2013, pe motiv de neprezentare în ședința de judecată a agentului constator, executorul judecătoresc Mocan Svetlana.

Sușține că, după trecerea a 5 ani de la intentarea procedurii de executare în baza hotărârilor contravenționale emise de către Judecătoria Rîșcani, mun. Chișinău

privind sancționarea contravențională a lui Petru Ciuntu, Ana Postolachi și Rodica Palamarciuc prin obligarea demolării construcțiilor neautorizate, nu au fost întreprinse măsurile de rigoare în vederea executării nemijlocite a hotărârilor judecătorești, executorul judecătoresc Mocan Svetlana manifestând lipsă de interes și de acțiuni în cazul dat.

Totodată, a menționat reclamanta că, la 15 septembrie 2010 a depus cererea de chemare în judecată împotriva lui Petru Ciuntu și Rodica Palamarciuc cu privire la înlăturarea obstacolelor în folosirea imobilului, obligarea demolării construcției, repararea prejudiciului material și moral.

Prin hotărârea Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 18 octombrie 2012, acțiunea depusă de Nina Galear a fost admisă parțial, fiind dispusă obligarea lui Petru Ciuntu și Rodica Palamarciuc să demoleze construcția neautorizată amplasată pe str-la 1 Caucaz 21, s-a obligat Petru Ciuntu și Rodica Palamarciuc să nu-i creeze obstacole Ninei Galear în folosirea imobilului amplasat în mun. Chișinău, str-la 1 Caucaz 21, ap. 3, și s-a încasat în mod solidar de la Petru Ciuntu și Rodica Palamarciuc în beneficiul Ninei Galea cheltuielile judiciare în mărime de 3000 lei, în rest acțiunea s-a respins ca neîntemeiată.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 19 martie 2013 s-a dispus respingerea apelurilor declarate de Nina Galear, Rodica Palamarciuc și Petru Ciuntu, cu menținerea hotărârii Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 18 octombrie 2012.

Concretizează reclamanta că la 07 mai 2013 a depus cerere privind intentarea procedurii de executare la executorul judecătoresc George Boțan, care prin încheierea nr. 065- 421/13 din 07 mai 2013 a dispus de a primi spre executare documentul executoriu nr. 2-264/12 din 18 octombrie 2012 emis de Judecătoria Centru, mun. Chișinău cu privire la obligarea lui Petru Ciuntu și Rodica Palamarciuc să demoleze construcția neautorizată amplasată în mun. Chișinău, str-la 1 Caucaz 21, ap. la, și obligarea Petru Ciuntu și Rodica Palamarciuc să nu îi creeze obstacole Ninei Galear în folosirea imobilului amplasat în mun. Chișinău, str-la 1 Caucaz 21, ap. 3, încasarea de la Rodica Palamarciuc și Petru Ciuntu în mod solidar a sumei de 3 200 lei; a intenta procedura de executare și de a stabili termen pentru executare benevolă data de 23 mai 2013.

La 23 mai 2013, ca urmare a neprezentării debitorilor procedurii de executare, și în baza insistenței creditorului în vedere întreprinderii măsurilor de executare silită, a fost întocmit procesul-verbal nr. 065-421/13 la fața locului, fiind numită executarea silită pentru data 05 iunie 2013, ora 10:00.

Notează reclamanta că prin decizia Curții Supreme de Justiție din 04 iulie 2013 s-a dispus respingerea recursului declarat de Nina Galear, admiterea recursului declarat de Rodica Palamarciuc și Petru Ciuntu, casarea hotărârii Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 18 octombrie 2012 și decizia Curții de Apel Chișinău din 19 martie 2013, în partea obligării de a demola construcția neautorizată amplasată în mun. Chișinău, str-la 1 Caucaz 21, ap. la, și în această parte s-a emis o nouă hotărâre sub formă de încheiere prin care s-a încetat procesul în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Nina Galear împotriva lui Petru Ciuntu și Rodica Palamarciuc cu privire la înlăturarea obstacolelor în folosirea imobilului, obligarea demolării construcției, repararea prejudiciului material și moral, în rest s-a menținut decizia Curții de Apel Chișinău din 19 martie 2013 și hotărârea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 18 octombrie 2012.

Ca urmare, în temeiul art. 83 lit. e) Cod de Executare, executorul judecătoresc a dispus încetarea procedurii de executare, în partea ce ține de obligația lui Petru Ciuntu și Rodica Palamarciuc de a demola construcția neautorizată amplasată în mun. Chișinău, str-la 1 Caucaz 21, ap. Ia.

La 04 septembrie 2013, a fost numită noua executare silită, în partea ce ține de înlăturarea obstacolelor create de Rodica Palamarciuc și Petru Ciuntu în folosirea imobilului de către Nina Galear, care a eșuat dat fiind faptul că debitorii au refuzat executarea hotărârii date, fiind întocmit procesul-verbal din 04 septembrie 2013, care a fixat o nouă executare pentru data de 10 septembrie 2013.

La 30 septembrie 2013, a fost întocmit procesul-verbal la fața locului, în prezența debitorilor, prin care executorul judecătoresc Boțan George a constatat lipsa impedimentelor și obstacolelor în folosirea imobilului de către Nina Galear, în pofida faptului că de către reclamantă a fost prezentat planul ogrăzii cu construcțiile neautorizate de până la 2010, expertiza judiciară, și decizia de la SA „Moldovagaz” privind imposibilitatea conectării conductei de gaz natural.

La 12 decembrie 2013, executorul judecătoresc a înaintat în instanța de judecată cerere de explicare a modului de executare a hotărârii în partea obligării înlăturării obstacolelor create de Rodica Palamarciuc și Petru Ciuntu în folosirea imobilului de către Nina Galear.

După mai multe ședințe de judecată amânate pe motiv de neprezentare a executorului judecătoresc, instanța de judecată a respins demersul executorului judecătoresc de explicare a modului de executare a hotărârii judecătorești.

În acest temei, executorul judecătoresc George Boțan, prin încheierile nr.065-421/13 din 13 martie 2015 a dispus încetarea procedurii de executare nr. 065-421/13 în baza documentului executoriu nr.2-264/12 din 18 octombrie 2012 emis de Judecătoria Centru, mun. Chișinău privind încasarea de la Rodica Palamarciuc și Petru Ciuntu, în mod solidar, a sumei de 3200 lei, ca urmare a executării integrale; a restituit ca neexecutat documentul executoriu nr. 2-264/12 din 18 octombrie 2012 emis de Judecătoria Centru mun. Chișinău cu privire la obligarea înlăturării obstacolelor create de Rodica Palamarciuc și Petru Ciuntu în folosirea imobilului de către Nina Galear; încasarea de la Nina Galear cheltuieli de executare în mărime de 4 981,40lei.

Susține reclamanta că, executorul judecătoresc Boțan George pe parcursul a 2 ani, cât a instrumentat procedura de executare silită, nu a întreprins careva acțiuni concrete în vederea executării nemijlocite a hotărârii judecătorești, limitându-se la stabilirea de noi date de executare silită, pentru ca în final, în mod absurd, să constate de unul singur, fără a lua în considerare argumentele și probele creditorului, lipsa impedimentelor la folosirea imobilului de către Nina Galear, în condițiile în care constatarea privind existența respectivelor obstacole a fost menținută de către instanța supremă prin decizia Curții Supreme de Justiție din 03 iulie 2013, motiv pentru care a fost înaintată prezenta acțiune.

Consideră reclamanta că, în cazul procedurii de executare nr. 4a- 1060/2010, intentată în vederea executării hotărârilor contravenționale în privința lui Petru Ciuntu, Rodica Palamarciuc și Ana Postolachi, ce vizau nemijlocit demolarea construcției neautorizate ce afectează grav locuința Ninei Galear, precum și a procedurii de executare privind înlăturarea obstacolelor în folosirea imobilului, a fost încălcat dreptul la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești.

A mai indicat reclamanta că, în procedura executorului judecătoresc Mocan Svetlana se află spre executare hotărârile judecătorești contravenționale privind

demolarea construcției din mun. Chișinău, str-la 1 Caucaz 21, ap. la, încă din 27 decembrie 2010, și până la moment nu au fost efectiv executate, fiind în prezența unei neexecutări continue, iar în cazul procedurii de executare a executorului judecătoresc Boțan George, care a durat 2 ani, de asemenea s-a dat dovadă de lipsă de acțiuni și dezinteres, nefiind întreprinse măsuri concrete în vederea executării nemijlocite a hotărârii judecătorești.

Solicită Ninei Galear constatarea încălcării dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârilor judecătorești, și anume hotărârea Judecătoriei Rîșcani din 09 august 2010, din 12 august 2011, din 09 august 2010, a hotărârii Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 18 octombrie 2012; încasarea în beneficiul Ninei Galear din contul bugetului de stat a prejudiciului material în sumă de 18 439,32 lei pentru încălcarea dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești; încasarea în beneficiul Ninei Galear din contul bugetului de stat a prejudiciului moral în sumă de 50 000 pentru încălcarea dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii.

Ulterior, avocatul Craiu Sergiu, în interesele reclamantei Ninei Galear a înaintat cerere privind majorarea pretenției cu încasarea prejudiciului material în sumă de 25 786, 75 lei și prejudiciul moral în valoare de 50 000 lei.

Prin hotărârea Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 05 februarie 2016, acțiunea Ninei Galear împotriva Ministerului Justiției cu privire la repararea prejudiciului material și moral cauzat prin neexecutarea în termen rezonabil a hotărârilor judecătorești, a fost admisă parțial. S-a constată violarea dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, stabilit la art. 6 CEDO. S-a încasat din bugetul de stat prin intermediul Ministerului Justiției în beneficiul Ninei Galear cu titlu de prejudiciu moral suma de 15 000 lei, în rest pretențiile s-au respins ca neîntemeiate.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 11 februarie 2016 Ministerul Justiției al RM a depus cerere de apel, solicitând casarea hotărârii cu pronunțarea unei noi hotărâri de respingere integrală a acțiunii.

La 04 martie 2016, Nina Galear a depus apel împotriva hotărârii Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 05 februarie 2016, solicitând casarea acesteia cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 19 aprilie 2016 s-au respins apelurile declarate de Nina Galear și Ministerul Justiției și s-a menținut hotărârea Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 05 februarie 2016.

Considerând ilegală decizia instanței de apel, la 07 februarie 2017, Ministerul Justiției a înaintat cerere de recurs, prin care solicită admiterea recursului, casarea integrală a deciziei Curții de Apel Chișinău din 19 aprilie 2016 și a hotărârii Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 05 februarie 2016 cu emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea înaintată de Nina Galear să fie respinsă integral.

Instanța de recurs constată că, decizia instanței de apel din data de 19 aprilie 2016 a fost recepționată de către recurent la 16.01.2017 (f.d. 183). Astfel, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, prin prisma art. 425 CPC, consideră recursul depus la data de 07.02.2017 în termen.

În conformitate cu art.439 alin.(2) Cod de procedură civilă, după parvenirea dosarului un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acestuia.

La 09.02.2017, în adresa Ninei Galear a fost expediată spre cunoștință copia recursului declarat de către Ministerul Justiției cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței. Intimata nu și-a valorificat dreptul procedural respectiv și nu a depus referință în termenul stabilit.

În motivarea cererii de recurs, recurentul a invocat neaplicarea normelor de drept material și procedural pertinente cauzei.

Examinând temeiurile de admisibilitate ale recursului în raport cu materialele pricinii civile, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil din următoarele considerente.

Verificând motivele de casare invocate în cererea de recurs, Colegiul atestă că recurentul indică argumente ce țin de dezacordul cu felul în care instanțele au apreciat înscrisurile probatoare și au constatat circumstanțele cauzei.

Nu pot fi reținute ca temei de admisibilitate aceste argumente, deoarece țin de reaprecierea probelor, fapt inadmisibil în recurs.

În speță, Colegiul menționează că, recursul în cauză conține obiecțiile de fapt și de drept, care deja au fost obiect de studiere și verificare de către instanțele ierarhic inferioare, primind o apreciere corespunzătoare.

În consecință, nu există aparența unei încălcări a dreptului recurentului la soluționarea tuturor argumentelor cu privire la judecarea cauzei, în modul în care este garantat de articolului 6 § 1 al Convenției.

Drept urmare, se reține că argumentele invocate în recurs nu pot constitui temei de admitere a recursului, deoarece nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural, așa cum formal invocă recurentul și, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept, verificându-se numai legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

Astfel, Colegiul constată că argumentele invocate de recurent nu pot constitui temei de casare a deciziei recurate, or, acestea nu se încadrează în cele expres stabilite la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Potrivit prevederilor art. 432 alin. (1) CPC RM, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin.(4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decît cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) CPC RM cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Totodată, potrivit jurisprudenței Curții Europene, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, pe când în recursul declarat de către Ministerul Justiției asemenea aspecte nu se regăsesc.

Din considerentele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Ministerul Justiției ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 269-270, 432, 433 lit. a), 440 alin. (1) CPC al RM, completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

dispune:

Recursul declarat de către Ministerul Justiției se consideră inadmisibil.
Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului

Ala Cobăneanu

Judecători

Maria Ghervas

Iuliana Oprea